

MARATÓN PÍSANIA LISTOV

Etická výchova / Občianska náuka

WORKSHOP I:

TRVANIE:

- 45 minút (jedna vyučovacia hodina)

CIEĽ HODINY:

- aby boli študenti a študentky schopní a schopné opísať vybrané prípad/y obrancov a obrankyň ľudských práv
- mali záujem a motiváciu sa zapojiť do Maratónu písania listov,
- pochopili dôležitosť solidarity s nespravodlivo väznenými a prenasledovanými obrancami a obrankyňami ľudských práv
- vyskúšali si formuláciu listu na podporu väzňa alebo väzenkyne svedomia, obrancu alebo obrankyne ľudských práv alebo iného človeka, ktorého práva sú porušované

POTREBNÉ MATERIÁLY:

- **v škole:** karty prípadov, ktorým sa budete venovať (prípadmi obrancov a obrankyň ľudských práv z tohtoročného Maratónu sú Janna Jihad z Okupovaného palestínskeho územia, Anna Šaryhina a Vira Černygina z Ukrajiny a Bernardo Caal Xol z Guatemaly, Zhang Zhan z Číny), papiere na písanie listov, flipchartový papier a fixky
- **na online hodine:** pdf karty prípadov, ktorým sa budete venovať (prípadmi obrancov a obrankyň ľudských práv z tohtoročného Maratónu sú Janna Jihad z Okupovaného palestínskeho územia, Anna Šaryhina a Vira Černygina z Ukrajiny a Bernardo Caal Xol z Guatemaly, Zhang Zhan z Číny), študenti a študentky by mali mať k dispozícii kancelárske papiere a fixky alebo počítač s prístupom na internet a ku Google drive nástrojom

PRIEBEH WORKSHOPU NA ŠKOLE:

Úvod..... 10 minút
Kto je obrankyňa / obranca ľudských práv 20 minút Reflexia – obrancovia a obrankyne ľudských práv 5 minút Samostatná práca: listy na podporu obrancov a obrankyň ľudských práv..... 20 minút

Úvod

1. Študentom a študentkám povedzte, že na prebiehajúcej hodine sa budete venovať téme ľudských práv a stanete sa súčasťou Maratónu písania listov – najväčšej medzinárodnej akcie na podporu nespravodlivo väznených, prenasledovaných alebo utlačaných ľudí. Stručne študentom a študentkám vysvetlite, ako Maratón funguje a prečo je prospešný. TIP: Informácie o Maratóne získate v Maratónskom manuále alebo na našej stránke <https://maraton.amnesty.sk>. Na túto stránku môžete študentov a študentky odkázať aj pred hodinou, aby si o maratóne čosi naštudovali vopred.

2. Pár vetami predstavte študentom a študentkám každý z prípadov, ktoré ste vybrali. Taktiež im povedzte, že po skupinovej práci sa každému z prípadov budú študenti a študentky venovať individuálne formou slohovej práce, ktorú po ohodnotení skopírujete a pošlete na adresu predstaviteľov a predstaviteľiek príslušných štátov.

Kto je obrankyňa / obranca ľudských práv?

1. Na tabuľu nakreslite siluetu človeka.

TIP: Ak hodina prebieha online, môžete do zdieľaného dokumentu vložiť obrázok stiahnutý z internetu.

2. Požiadajte študentov a študentky, aby rozmýšľali nad ľuďmi, ktorých poznajú, resp. o ktorých počuli, ktorí podľa nich bojovali proti bezpráviu a za ochranu ľudských práv. Môžu to byť ľudia z ich okolia, z komunity, z krajiny, alebo zo zahraničia (napr. miestna aktivistka, ale aj Rosa Parks, Václav Havel, či Edward Snowden). Zapisujte ich mená z oboch strán siluety.

3. Požiadajte študentov a študentky, aby rozmýšľali a následne zapísali dovnútra siluety bojovníčky/bojovníka špecifické charakteristiky, roly a schopnosti, ktoré majú títo ľudia a ktoré z nich podľa nich robia obrancov a obrankyne ĽP.

Reflexia – obrankyne a obrancovia ľudských práv

1. Na základe vypísaných charakteristík so študentami a študentkami zostavte definíciu obrankyne/obrancu LP a zapíšte ju pod siluetu. Potom na tabuľu (do zdieľaného dokumentu) zapíšte „oficiálnu“ Amnesty definíciu obrankyne/obrancu LP a porovnajte ich.

Definícia Amnesty znie takto: „*Obranca, obrankyňa ľudských práv (Human rights defender) je človek, ktorý koná v záujme ochrany ľudských práv iných ľudí alebo skupín. Títo ľudia bojujú proti bezpráviu bez ohľadu na vlastné pohodlie, či bezpečnosť.*“

2. Diskutujte so študentami a študentkami:

Akým výzvam čelia obrankyne a obrancovia ľudských práv? Akým formám diskriminácie sú vystavené/í? Majú menovaní/é obrankyne/covia niečo spoločné (napriek tomu, že pochádzajú z rôznych krajín, prostredí, regiónov...) vo výzvach ktorým čelia? Akým vieme obrankyne a obrancov LP podporiť v ich práci? Ako sa môžeme sami stať obrancami a obrankyňami LP?

Samostatná práca: listy na podporu obrankyň a obrancov ľudských práv

1. Ak ste v triede, rozdajte rozdajte papiere a požiadajte študentov a študentky, aby napísali list predstaviteľom a predstaviteľkám vlád či iných príslušných úradov, ktorí rozhodujú o osude nespravodlivo väznených, krivo obvinených a inak utláčaných ľudí. V liste by mali žiadať oslobodenie človeka, za ktorého píšete, stiahnutie obvinení, zlepšenie ich životných podmienok alebo vyšetrovanie nespravodlivosti, ktorej obeťou sa stali.

V prípade, že hodina prebieha online, požiadajte študentov a študentky, aby listy napísali do online dokumentu, ktorý vám následne pošlú e-mailom.

TIP: Vzory listov úradom získate v Maratónskom manuále alebo na vašom maratónskom profile.

2. Študentov a študentky upozorníte, že ich slohové práce sa po napísaní naozaj odošlú vládam a zodpovedným a môžu skutočne napomôcť zmene. Sami študenti a študentky sa tak stanú bojovníkmi a bojovníčkami za ľudské práva.

Triedu upozorníte na to, že listy budú odoslané iba od tých študentov a študentiek, ktorí s tým budú súhlasiť. Účasť na Maratóne je úplne dobrovoľná.

TIP: Ak obdržíte listy od študentov online, môžete ich vytlačiť a poslať priamo úradom, ktorých adresy nájdete v Maratónskom manuále alebo v prípadových kartách, prípadne ich môžete zaslať na adresu našej kancelárie (*Amnesty International Slovensko, Štefánikova 16, 811 04, Bratislava, budova Foajé*) odkiaľ ich spolu s ostatnými listami solidarity zašleme na určené adresy.

3. Na záver hodiny (fyzickej alebo online) môžete študentom a študentkám odporučiť, aby navštívili stránku <https://maraton.amnesty.sk> prípadne naše sociálne siete (Facebook @AmnestyInternationalSlovakia alebo Instagram @amnesty_international_slovakia), kde nájdete viac informácií o Maratóne a možnosť zapojiť sa aj mimo hodín.

Odporučte triede, aby sa do Maratónu zapojili podpisom petícií, s ktorými súhlasia, prípadne sa odfotili na Instagram s odkazom solidarity a označili náš účet @amnesty_international_slovakia. Zapojiť do Maratónu môžu aj svojich rodičov, rodinu, priateľov a priateľky a komunitu na sociálnych sieťach.

WORKSHOP II:

TRVANIE:

- 45 minút (jedna vyučovacia hodina)

CIEĽ HODINY:

- aby boli študenti a študentky schopní a schopné opísať vybrané prípad/y obrancov a obrankýň ľudských práv
- mali záujem a motiváciu sa zapojiť do Maratónu písania listov a pochopili dôležitosť solidarity
- vyskúšali si formuláciu listu na podporu väzňa alebo väzenkyne svedomia, obrancu alebo obrankyne ľudských práv alebo iného človeka, ktorého práva sú porušované

POTREBNÉ MATERIÁLY:

- **v škole:** karty prípadov, ktorým sa budete venovať (odporúčame maximálne 4 prípady na vyučovaciu hodinu), list od Alberta pre každého študenta a študentku, papiere na písanie listov, flipchartový papier a fixky
- **na online hodine:** pdf prípadov, ktorým sa budete venovať (odporúčame maximálne 4 prípady na vyučovaciu hodinu), list od Alberta v PDF verzii, študenti a študentky by mali mať k dispozícii kancelárske papiere a fixky alebo počítač s prístupom na internet a ku Google drive nástrojom

PRIEBEH WORKSHOPU NA ŠKOLE:

List od Alberta..... 15 minút
Predstavenie Maratónu 15 minút
Samostatná práca: listy na podporu vybraných prípadov/ludí 15 minút

List od Alberta

1. Ak ste v triede, rozdajte každému študentovi a študentke rozdať jeden list od Alberta. V prípade, že hodina prebieha online, poskytnite študentom a študentkám pdf/word verziu listu. Povedzte im, že ide o e-mail od skutočného človeka.

Dajte im 5 minút na prečítanie listu v tichosti. Požiadajte ich, aby sa zamysleli nad nasledujúcimi otázkami (odpovede si môžu zapísať na list alebo do samostatného dokumentu). Ako ste sa pri čítaní listu cítili?

Šokovalo Vás niečo na Albertovom liste? Ktorá informácia sa Vás pri čítaní dotkla najviac?

Triede pripomeňte, že pri reflexii budú zdieľať iba tí/tie, ktorí budú mať záujem.

2. Reflektujte so študentami a študentkami v rámci celej triedy: Opýtajte sa študentov a študentiek ako sa pri čítaní listu cítili a aké ľudské práva boli v prípade Alberta podľa nich porušené.

Predstavenie Maratónu

1. Študentom a študentkám povedzte, že na prebiehajúcej hodine sa budete venovať téme ľudských práv a stanete sa súčasťou Maratónu písania listov – najväčšej medzinárodnej akcie na podporu nespravodlivo väznených, prenasledovaných alebo utláčaných ľudí. Stručne študentom a študentkám vysvetlite, ako Maratón funguje a prečo je prospešný. Vysvetlite, že list od Alberta je listom od skutočného človeka, ktorému Maratón pomohol na slobodu. TIP: Informácie o Maratóne získate v Maratónskom manuále alebo na našej stránke [HYPERLINK maraton.amnesty.sk](https://maraton.amnesty.sk). Na túto stránku môžete študentov a študentky odkázať aj pred hodinou, aby si o Maratóne čosi našťudovali vopred.

2. Pár vetami predstavte študentom a študentkám každý z prípadov, ktoré ste vybrali. **Samostatná práca: listy na podporu vybraných ľudí z maratónskych prípadov**

1. Ak ste v triede, rozdajte rozdať papiere a požiadajte študentov a študentky, aby napísali list nespravodlivo väznenému, krivo obvinenému alebo inak utláčanému človeku, ktorého prípad si z Maratónu vybrali. V liste by mali adresátovi alebo adresátke prejsť solidaritu a podporu, prípadne dodať nádej, že jeho alebo jej situácia sa môže zlepšiť.

V prípade, že hodina prebieha online, požiadajte študentov a študentky, aby listy napísali do online dokumentu, ktorý vám následne pošlú e-mailom. Listy môžu písať v slovenčine, angličtine alebo inom svetovom jazyku.

TIP: Vzory listov a odkazov solidarity získate v Maratónskom manuále na vašom maratónskom profile.

2. Študentov a študentky upozorníte, že ich slohové práce sa po napísaní naozaj odošlú príslušným ľuďom. Sami študenti a študentky sa tak stanú bojovníkmi a bojovníčkami za ľudské práva.

Triedu upozorníte na to, že listy budú odoslané iba od tých študentov a študentiek, ktorí s tým budú súhlasiť. Účasť na Maratóne je úplne dobrovoľná.

TIP: Ak obdržíte listy od študentov online, môžete ich vytlačiť a poslať priamo úradom, ktorých adresy nájdete v Maratónskom manuále alebo v prípadových kartách, prípadne ich môžete zaslať na adresu našej kancelárie (*Amnesty International Slovensko, Štefánikova 16, 811 04, Bratislava, budova Foajé*) odkiaľ ich spolu s ostatnými listami solidarity zašleme na určené adresy.

3. Na záver hodiny (fyzickej alebo online) môžete študentom a študentkám odporučiť, aby navštívili stránku <https://maraton.amnesty.sk> prípadne naše sociálne siete (Facebook @AmnestyInternationalSlovakia alebo Instagram @amnesty_international_slovakia), kde nájdú viac informácií o Maratóne a možnosť zapojiť sa aj mimo hodín.

Odporúčte triede, aby sa do Maratónu zapojili podpisom petícií, s ktorými súhlasia, prípadne sa odfotili na Instagram s odkazom solidarity a označili náš účet @amnesty_international_slovakia. Zapojiť do Maratónu môžu aj svojich rodičov, rodinu, priateľov a priateľky a komunitu na sociálnych sieťach.

Znenie listu od Alberta:

Od: Albert Woodfox

Predmety: Pomohli ste mi. Oslobodíme spolu ďalších.

Milí priatelia a priateľky,

Na moje 69. narodeniny som opustil väzenie, konečne ako slobodný človek. Väzenie som opustil lebo ľudia ako vy sa neotočili chrbtom môjmu volaniu.

44 rokov som strávil v izolovanej cele vo väznici v Luisiane za zločin, ktorý som nespáchal. Takmer každý deň, počas takmer polovice svojho života, som sa budil v cele o veľkosti parkovacieho miesta.

V roku 2015 sa môj prípad stal súčasťou Maratónu písania listov Amnesty International, kampane, ktorá je celosvetovou akciou solidarity ľudí, ako ste vy.

Som teraz slobodným človekom a som vďačný za podporu zo strany Amnesty International a komunity aktivistov a aktivistiek. Sám teraz cítim potrebu pomôcť ostatným a dúfam, že sa ku mne pridáte.

Dúfam, že s našou podporou sa podarí pomôcť v prípadoch obrancov a obrankýň ľudských práv a ďalších nespravodlivo väznených a utláčaných ľudí, ktoré sú súčasťou Maratónu tento rok.

Ďakujem za Vašu pomoc a podporu,

Albert Woodfox